

Landelijk
Expertisecentrum
Sterven

Stervenskunst

Hilversum, Najaarsberaad | 28 november 2019

Ineke Koedam

Landelijk
Expertisecentrum
Sterven

Ars Moriendi

‘Behoed ons voor een plotselinge dood, opdat zij een *waardig* sterfbed kennen.’

Verzoend met God en de wereld

Berouw over zonden

Geduldig lijden

Een voorbeeld voor anderen

Landelijk
Expertisecentrum
Sterven

Sterven in onze samenleving

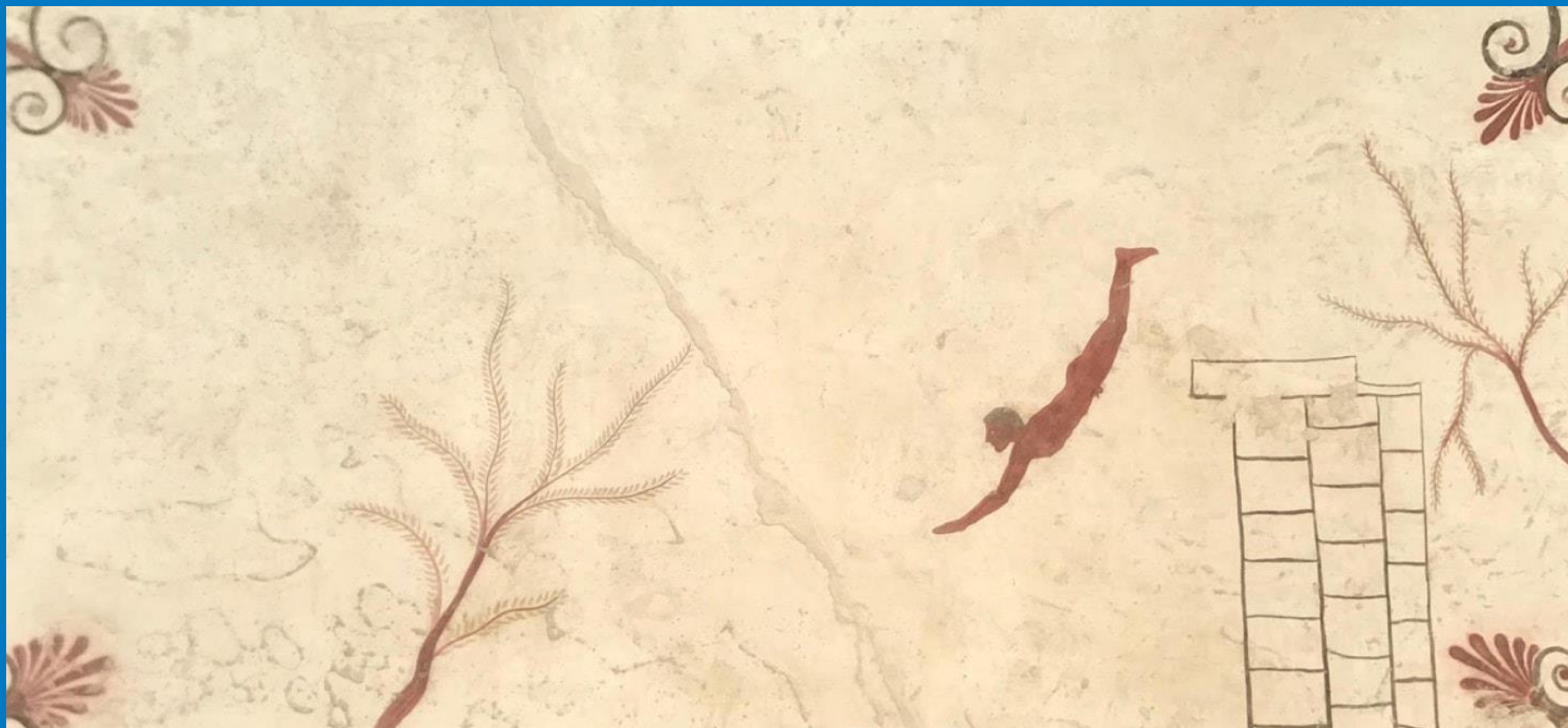
Van angst

- Sterven gemedicaliseerd
- Secularisering | afname pastorale kracht
- Overgenomen door *medici* en *politiek* met zelfbeschikking als grondslag
- Overmatige aandacht door *media* voor euthanasie/voltooid leven
- Barmhartigheid en waardig sterven 'gekaapt' door NVVE
- Collectieve angst door onbekendheid

.....naar vertrouwen

Archeologisch Museum Paestum – beschilderde tombe over 'sterven', bekend als de duiker (480-470 BC), ontdekt door archeoloog Mario Napoli (1968) in een kleine necropolis ten zuiden van Paestum, Italië.

Landelijk
Expertisecentrum
Sterven

Sterven, onthechten van de aarde

Lichamelijk

Emotioneel

Mentaal

Geestelijk/spiritueel

Sociaal

Mysterie

Landelijk
Expertisecentrum
Sterven

Missie en taak

Bijdragen aan kwaliteit van leven van iedere stervende door inzicht te geven in het proces van sterven en door het bevorderen van kennis en wijsheid over sterven.

- Sterven als onderdeel van het leven
- Een stervenscultuur gebaseerd op inzicht en vertrouwen

Ligt hier niet óók een opdracht voor Christelijke organisaties?

Wat kunt u doen om sterven terug te geven aan de gemeenschap?

Landelijk
Expertisecentrum
Sterven

‘Dat we de moed hebben om het vreemdste, eigenaardigste en onverklaarbaarste dat we tegen kunnen komen, onder ogen te zien. Dat de mensheid in dit opzicht laf is geweest, heeft het leven oneindig geschaad; de ervaringen die visioenen worden genoemd, de hele zogeheten ‘geesteswereld’, dood, al die dingen die ons zo na zijn, zijn, door ze dag in dag uit te ontwijken zo verdrongen uit het leven, dat de zintuigen waarmee we ze hadden kunnen bevatten, afgestompt zijn. Om nog maar te zwijgen van God.’

[rainer maria rilke]

Landelijk
Expertisecentrum
Sterven

Een groot aantal prominente figuren uit alle lagen van onze samenleving maken deel uit van ons Comité van Aanbeveling.

Wilt u ons ook steunen?

Dat kan als ambassadeur, vrijwilliger of door ons financieel te ondersteunen.

IBAN NL63 TRIO 0391 030930 t.n.v. Stichting Landelijk Expertisecentrum Sterven, Rotterdam.

www.landelijkexpertisecentrumsterven.nl/ondersteunen

Landelijk
Expertisecentrum
Sterven

Aandacht voor het 'gewone' sterven

www.landelijkexpertisecentrumsterven.nl

Landelijk
Expertisecentrum
Sterven